

De officiële ontwikkelingshulp van België geeft te weinig steun aan agro-ecologie in het Zuiden

Van het totale bedrag dat in de landbouw geïnvesteerd wordt, gaat slechts 16% naar agro-ecologie

Veel grote sociale en ecologische uitdagingen staan in verband met de manier waarop we voedsel produceren, verwerken en consumeren. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden is er dringend behoefte aan **een diepgaande transformatie van de voedselsystemen**. Agro-ecologie maakt de weg vrij voor zo'n transformatie. Agro-ecologie is de toepassing van ecologische principes op de landbouw om de interacties tussen planten, dieren, mensen en het milieu te optimaliseren, zonder de sociale aspecten te vergeten waarmee we rekening moeten houden om het voedselsysteem duurzaam en rechtvaardig te maken.

De studie van M. Vermeylen en O. De Schutter, *"The share of agroecology in Belgian official development assistance: an opportunity missed"*, toont ons hoe België een agro-ecologische transitie al dan niet ondersteunt via zijn ontwikkelingshulp.

Slechts 16% van de bedragen die de Belgische ontwikkelingssamenwerking in de landbouw in het Zuiden investeert, ondersteunt de agro-ecologische transitie.

Agro-ecologie is de toekomst van onze voedselsystemen

"We moeten onze voedselsystemen omvormen." Deze uitspraak wordt steeds meer gedeeld door deskundigen. Inderdaad, ondanks de overvloedige voedselproductie neemt de honger en ondervoeding in de wereld toe. Bovendien is het voedselsysteem schadelijk voor onze planeet: een kwart van de uitstoot van broeikasgassen is afkomstig van de landbouw, die ook verantwoordelijk is voor 80% van het verlies aan biodiversiteit.

Maar hoe kunnen we onze voedselsystemen omvormen? Agro-ecologie krijgt steeds meer wetenschappelijke en internationale erkenning. Het is een relevante benadering van de transformatie van de voedselsystemen, die bijzonder goed is aangepast aan de realiteit van de gezinslandbouw in landen in het Zuiden. Agro-ecologie is tegelijkertijd een wetenschap, een geheel van praktijken en een sociale beweging. Ze laat de natuur intensiever bijdragen aan de voedselproductie en maakt boeren en consumenten mondiger.

De agro-ecologie draagt bij aan de realisatie van vele SDG's. De noodzaak van een agro-ecologische transitie in de voedselsystemen wordt steeds meer erkend omdat ze vaak een zeer positieve sociale en milieu-impact heeft. Agro-ecologie draagt bij aan de verwezenlijking van heel wat Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals of SDG's). Ze maakt het mogelijk om de landbouwproductie te verhogen waar dat nodig is en helpt honger, ondervoeding en armoede op het platteland te bestrijden. Ze maakt het ook mogelijk om de aantasting van het milieu te bestrijden, broeikasgassen te verminderen en de landbouw aan te passen aan de klimaatverandering.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking investeert aanzienlijke bedragen in de landbouwsector van ontwikkelingslanden. Voor de periode 2013-2017 die in de studie wordt geanalyseerd, bedraagt dit meer dan 1,2 miljard euro. Ondersteunen deze bedragen de noodzakelijke agro-ecologische transformatie van voedselsystemen in het Zuiden? Ondersteunen deze bedragen alternatieven die de sociale en ecologische valkuilen vermijden van een landbouwmodel dat op hol slaat, zowel hier als in het Zuiden?

Slechts 16% van de Belgische overheidssteun in de landbouw ondersteunt de agro-ecologie

De studie geeft een beter inzicht in hoe België agro-ecologie in het buitenland ondersteunt. De Coalitie tegen de Honger voegde de resultaten van het onderzoek samen in drie categorieën:

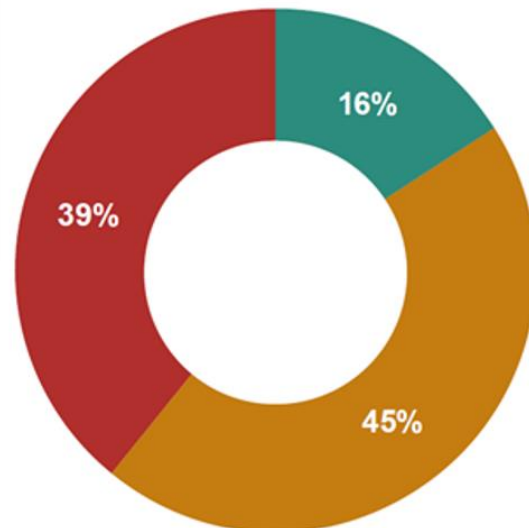
1 / **Geen steun voor agro-ecologie:** financiële steun die agro-ecologische principes op geen enkele manier integreert. Dit staat voor **39% van het totale bedrag**.

2 / **Potentiële effecten op de agro-ecologie:** financiële steun die een agro-ecologische omvorming van voedselsystemen zou kunnen ondersteunen zonder dat dit duidelijk is vastgesteld. Dit maakt **45% van het totale bedrag** uit.

3 / **Steun voor agro-ecologie:** financiële steun die de agro-ecologische omvorming van voedselsystemen tot een prioriteit maakt en die alle of een deel van de middelen voor dit doel bestemt. Deze vertegenwoordigt **16% van het totale bedrag**.

Part de l'aide publique

au développement de la Belgique dans le secteur Agriculture et Sécurité alimentaire qui soutient l'agroécologie (Période 2013-2017) →

Aandeel van de overheidssteun in de Belgische ontwikkelingshulp aan de landbouw- en voedselzekerheidssector dat de agro-ecologie ondersteunt.

Groen: steun voor agro-ecologie

Geel: mogelijke effecten op agro-ecologie

Rood: geen steun voor agro-ecologie

Deze 16% wordt voornamelijk bereikt dankzij programma's die door ontwikkelings-ngo's en onderzoeksinstituten worden ontwikkeld en uitgevoerd. Van hun financiering, dus **van de niet-gouvernementele financiering, gaat tot 48% naar agro-ecologie**, tegenover 7% van de overheidsfinanciering en slechts 3% van de multilaterale financiering. Deze laatste neemt nochtans het leeuwendeel van de Belgische overheidssteun in de landbouwsector voor zijn rekening, met meer dan 50% van het totale bedrag.

Aanbevelingen van de Coalitie tegen de Honger

De belangrijkste aanbevelingen van de Coalitie tegen de Honger:

- België moet, via de verschillende hulpkanalen, **het aandeel van de samenwerkingsprogramma's die de agro-ecologie en de transformatie van de voedselsystemen ondersteunen, minstens verdubbelen tegen 2023: van 16% voor de periode 2013-2017 tot minstens 32% in 2023**.
- België moet **het voortouw nemen in de promotie van de agro-ecologie** om zowel in Europa als internationaal duurzame voedselsystemen te realiseren .
- België moet **zijn strategie voor ontwikkelingssamenwerking in de landbouw- en voedselzekerheidssector**, die op dit moment te weinig steun biedt aan de agro-ecologische transitie, **grondig herzien**.